

Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola

*Szakma megnevezése: Szoftverfejlesztő és –tesztelő
A szakma azonosító száma: 5 0613 12 03*

Záródolgozat

Cím: Webshop Hálózata

Készítette: Név: Hermann Máté

Név: Gál Martin

Név: Pancza Milán

2025

Nyilatkozat

Aluírott,

büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom és aláírásommal igazolom, hogy a benyújtott záródolgozatom saját, önálló munkám. Az abban hivatkozott nyomtatott és elektronikus szakirodalom felhasználása a szerzői jogok szabályainak megfelelően készült. Tudomásul veszem, hogy záródolgozat esetén plágiumnak számít:

- szószerinti, vagy attól kismértékben eltérő idézet közlése idézőjel és hivatkozás megjelölése nélkül.
- tartalmi idézet hivatkozás megjelölése nélkül
- más publikált gondolatainak (cikk, dolgozat) sajátomként való feltüntetése.

Alulírott kijelentem, hogy a plágium fogalmát megismertem, és tudomásul veszem, hogy plágium esetén záródolgozatom visszautasításra kerül.

Kelt.: Pécs, 2025.

.....

.....

Tanuló

.....

Tanuló

.....

Tanuló

Tartalomjegyzék

1.	PROJEKT BEMUTATÁSA	4
2.	Telepítési záradék	6
1.	Szükséges alkalmazások és eszközök	6
2.	Telepítés lépései	6
3.	Figma Desing Látványterv.....	8
4.	Adatbázis	9
5.	Backend	13
6.	Postman.....	19
1.	API dokumentáció:.....	21
7.	Frontend	24
8.	Angular	31
1.	Angular projektstruktúra bemutatása	32
2.	Főbb mappák:	32
3.	Rövid bemutatása a főbb komponenseknek:	33
4.	Űrlapkezelés és validáció Angularban.....	35
5.	Állapotkezelés Angularban	36
6.	Reszponzivitás és felhasználói élmény (UX).....	36
7.	Admin felület – működés és funkciók.....	38
9.	ChatGPT/Mesterséges Intelligencia	40
10.	JIRA	44
11.	Záró gondolatok	46
12.	Források	47

1. PROJEKT BEMUTATÁSA

A projekt a következő publikus GitHub linken tekinthető meg:

<https://github.com/hermannmate420/ProjectFeladat>

A vizsgaremekünk témája egy weboldalt hoz létre, ami a Retro Vintage fantázianévre hallgat. Ez a weboldal arra szolgál a kliens megtekintők számára, hogy igazi ereklyéket, „kincseket” tudjanak vásárolni interneten keresztül. Oldalunk lehetőséget ad különböző termékek megszerzésére, vásárlására, emellett más gyűjtőkkel való beszélgetésre, esetleges adok-kapok cserék lebonyolítására.

Kifejezetten hasonló projektet nem találtunk az adatok gyűjtése közben, így úgymond minimálisan eredeti ötlettel állhattunk elő.

A weboldal ugyebár 4 részből áll össze.

1. Első körben egy Figma design-t hoztunk létre az általános színek kiválasztására, a megadott terv elrendezésére, és a hivatkozások megtervezésére, annak érdekében, hogy tudjuk, melyik gomb melyik oldalhoz fog kötődni.
2. Tartalmaz egy adatbázist, amelyet a MAMP nevű programban és phpMyAdmin-ban hoztunk létre.
3. Készült egy Backend felület, ami a Java programban készült el.
4. Tartalmaz egy Frontend-et, ami első körben Visual Studio Code-ban készült el, mint alap vázlat. Majd ezt követően az Angular keretrendszer használtuk fel a teljes projekt külső megjelenítésére és tesztelésére.

A projekt fejlesztése során többféle technológiát alkalmaztunk a különböző rétegekhez. A **backend oldalt Java nyelven** készítettük, ahol REST API-n keresztül biztosítjuk a kliensoldali kommunikációt. Az **adatbázis-kezeléshez MySQL rendszert** használtunk, a kapcsolódó adminisztrációt pedig a phpMyAdmin felületen végeztük. A **frontend felületet kezdetben HTML, CSS és JavaScript segítségevel** alakítottuk ki, majd a végleges verzióban **Angular keretrendszerrel** valósítottuk meg az alkalmazás dinamikus működését. A rendszer kialakítása során szem előtt tartottuk a moduláris fejlesztést, a felhasználói élményt, valamint a biztonságot is, különös tekintettel az autentikációra és jelszókezelésre.

A csapatmunka bemutatása:

1. Hermann Máté – Gál Martin:
  - a. Elkészítették az adatbázist, töltötték fel tárolt eljárásokkal, emellett töltötték fel adatokkal.
2. Hermann Máté:
  - a. Készítette el a Backend kódot a Java programban. Például a Login-hoz tartozó kódot is.
3. Gál Martin – Pancza Milán:
  - a. Elkészítették a Frontend kódot első körben Visual Studio Codeban majd pedig annak mintájára Angular keretrendszert használva fejlesztették tovább, alakították át a design-t.
4. Pancza Milán:
  - a. Készítette el a dokumentációt, emellett pedig a Figma programot felhasználva készítette el a látványtervet.

2. Telepítési záradék

1. Szükséges alkalmazások és eszközök

Alkalmazás	Verzió	Funkció	Minimális gépigény
Java JDK	1.8 (Default)	Backend futtatása, Java kód fordítása	1 GHz CPU, 512 MB RAM
Apache Maven	3.6+	Java projekt buildelése és war fájl generálása	500 MB szabad tárhely
WildFly szer-ver	26.1.1 Final	Java EE alkalmazás futtatása (war fájl)	1 GHz CPU, 1 GB RAM
MySQL	5.7.24	Adatbázis-kezelés	1 GHz CPU, 512 MB RAM
phpMyAdmin	5.1.2	Adatbázis vilzuális kezelése	Webes böngésző
Angular CLI	19	Frontend buildelése és fejlesztői szer-ver	2 GB RAM, Node.js szükséges
Node.js + npm	23.4.0 + 10.9.2	Angular futtatásához szükséges	1 GHz CPU, 2 GB RAM
Postman	bármely	REST API-k tesztelése	512 RAM

2. Telepítés lépései

1. Backend (Java + Maven + WildFly)

1. Telepítsd a Java JDK-t, Maven-t, és a WildFly szervert.
2. Nyisd meg a vintage_project mappát NetBeans-ben vagy IntelliJ IDEA-ban.
3. Buildeld a projektet Maven-nél:
  - mvn clean install
4. A build eredményeként létrejön a vintage_project.war fájl a target/ mappában.
5. Másold a .war fájlt a WildFly standalone/deployments/ könyvtárába.
6. Indítsd el a WildFly szervert:
  - standalone.bat (Windows) vagy standalone.sh (Linux/Mac)
7. A backend elérhető lesz a http://localhost:8080/vintage_project címen.

2. Adatbázis (MySQL + phpMyAdmin)

1. Hozz létre egy adatbázist (pl. vintage_db).
2. Importáld az SQL fájlt (database.sql vagy hasonló).
3. A Java backend persistence.xml vagy ApplicationConfig.java fájljában állítsd be az adatbázis csatlakozási adatokat (felhasználónév, jelszó, JDBC URL).

3. Frontend (Angular)

1. Telepítsd a Node.js-t és Angular CLI-t:
  - npm install -g @angular/cli
2. Navigálj az Angular projekt mappájába (cd frontend)
3. Telepítsd a csomagokat:
  - npm install
4. Indítsd el fejlesztői módban:
  - ng serve
5. A frontend alkalmazás elérhető lesz a <http://localhost:4200> címen.

4. Összefoglalás

A rendszer fejlesztéséhez és futtatásához egy átlagos fejlesztői számítógép is elegendő. A minimális javasolt hardverkonfiguráció:

- 4 GB RAM
- 2 magos processzor
- 10 GB szabad tárhely
- Internetkapcsolat (npm, Maven telepítéshez)

A telepítési lépések végrehajtása után a rendszer használatra kész.

3. Figma Desing Látványterv

A **Figma** egy népszerű online design és prototípus-készítő eszköz, amelyet főként UI/UX tervezéshez használnak.

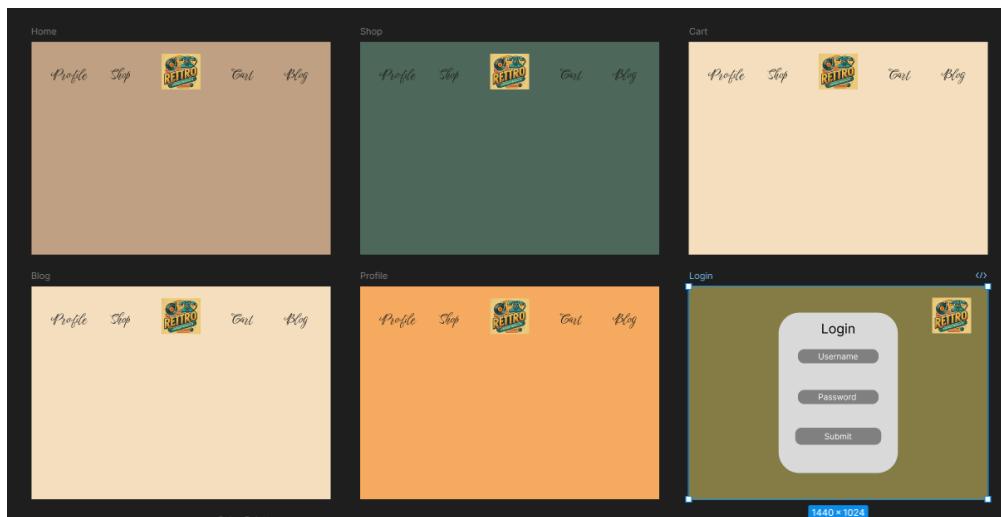
➤ Mire jó?

- Web- és mobilalkalmazások felhasználói felületének tervezésére
- Prototípusok és interaktív modellek készítésére
- Együttműködésre a csapatok között valós időben

➤ Mire használható?

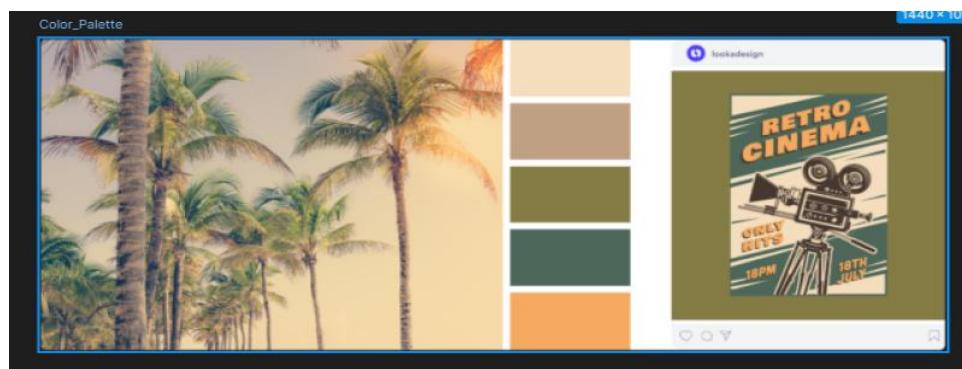
- Grafikai tervezésre és vektorgrafikák létrehozására
- Drótvázak (wireframe-ek) és vizuális koncepciók készítésére
- Design rendszerek és UI komponensek kezelésére

Fő előnye, hogy böngészőből fut, így nincs szükség telepítésre, és könnyen megoszthatók a projektek másokkal.

1. ábra: Figma Desing látványterv

A tervezés során törekedtünk arra, hogy az oldal megjelenése a célközön-ség ízléséhez igazodjon, ezért a Figma eszközt nem csupán látványterv készíté-sére használtuk, hanem a teljes **felhasználói élmény (UX)** átgondolására is. A komponens-alapú tervezés lehetővé tette az ismétlődő elemek (pl. gombok, kártyák, navigáció) újra felhasználását, ami az Angular komponenslogikájával is összhangban van. A színpaletta kialakításánál figyelembe vettük a **kontrasztará-nyokat és olvashatóságot**, különösen a termékoldalak és a vásárlási folyamat során. A prototípus tesztelésével még fejlesztés előtt kiszűrhettük az esetleges navigációs problémákat, így jelentősen csökkentettük az újra tervezési igényt a fejlesztés közben.

2. ábra: Figma Desing szín paletta

4. Adatbázis

Az adatbáziskezelésre mi a MAMP-ot használtuk. Ennek a programnak az előnyeit, és hogy mire használjuk itt olvashatják:

A **MAMP** egy lokális szerverkörnyezet, amely segítségével fejlesztők könnyen futtathatnak és tesztelhetnek PHP-alapú weboldalakat a saját gépükön.

➤ Mire jó?

- Apache, MySQL és PHP egyetlen csomagban történő telepítésére

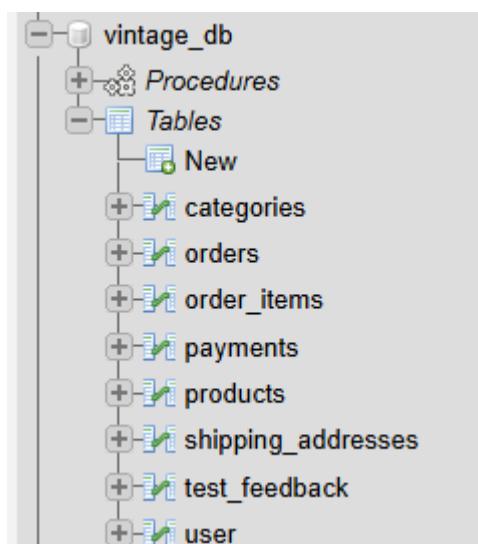
- Webfejlesztési projektek tesztelésére internetkapcsolat nélkül

➤ **Mire használható?**

- WordPress és más PHP-alapú rendszerek futtatására
- Adatbázis-kezelésre a **phpMyAdmin** segítségével
- Webalkalmazások fejlesztésére és hibakeresésére

A **phpMyAdmin** egy böngészőalapú eszköz, amely megkönnyíti a MySQL-adatbázisok kezelését grafikus felületen keresztül.

A következő ábrán látható lesz, hogy milyen táblákat hoztunk létre a weboldalhoz.

3. ábra: Az adatbázisban elkészült táblák

Az adatbázis tervezésénél az **adatnormalizálás alapelveit** követtük annak érdekében, hogy elkerüljük az adatredundanciát és biztosítsuk az adatok konzisztenciáját. A táblák közötti kapcsolatokat **idegen kulcsok (foreign key)** segítségével definiáltuk, például a rendelt_termékek tábla rendelés_id mezője a rendelés tábla azonosítójára hivatkozik, míg a termék_id a termékek táblához kapcsolódik.

A felhasználók tábla kapcsolódik a rendelés és a szállítási_cím táblákhoz is, lehetővé téve a több szállítási cím és több rendelés kezelését egyazon felhasználóhoz kapcsolódva. A teszt_visszajelzés tábla segítségével visszajelzések rögzítésére is lehetőséget biztosítunk, amelyeket később az adminisztrációs felületen lehet értékelni.

Emellett több **tárolt eljárást (stored procedure)** hoztunk létre, amelyekkel bizonyos lekérdezéseket vagy műveleteket automatizálni tudunk – például a termékkategóriák listázása, új rendelések rögzítése vagy felhasználói adatok frissítése során. Ez egyrészt gyorsítja a működést, másrészt biztonságosabbá is teszi az adatbázissal való kommunikációt.

A tárolt eljárások között külön funkciót kapott a **felhasználói jelszavak kezelése** is. A rendszer a jelszavak titkosítását és ellenőrzését **az adatbázis szintjén** végzi, nem a backend oldalon. Ehhez **SHA-1 algoritmust** használunk.

Amikor egy felhasználó bejelentkezik vagy jelszót módosít, a backend továbbítja az adatokat a megfelelő SQL eljárásnak, amely a jelszót SHA-1 algoritmussal titkosítja, majd az adatbázisban tárolt titkosított változattal összehasonlíta. Amennyiben egyezést talál, sikeres bejelentkezés történik, vagy az új jelszót menti el az adatbázis.

Ez a megközelítés garantálja, hogy a jelszavak biztonságosan legyenek kezelve anélkül, hogy a backendnek közvetlen hozzáférése lenne a titkosításhoz vagy az eredeti jelszavakhoz.

Ezeken a táblákon felül a Procedures alatt létrehoztunk tárolt eljárásokat is.

Name	Action	Type	Returns
☐ addCategories	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ addProduct	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ changePassword	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ getAllUser	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ getProductByID	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ getUserById	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ isUserExists	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ login	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ registerAdmin	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ registration	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ userUpdate	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	
☐ user_delete	Edit Execute Export Drop	PROCEDURE	

4. ábra: Tárolt eljárások

Ezeken felül pedig feltöltöttük a tábláinkat adatokkal, amiket később a weboldalon meg fogunk jeleníteni. A projekt haladásával a képen látható termékek bővültek, ennek megtörténéséhez igénybe vettük a mesterséges intelligenciát, ami mindenkorukhoz generált számunkra 10-10 terméket. Ennek következményeképpen a termékeink száma több mint 200-ra nőtt.

category_id	name	description
1	Órák	Vintage órák és faliórák gyűjteménye.
2	Ékszerök	Vintage stílusú gyűrűk, nyakláncok és karkötők.
3	Gyertyatartók	Antik és retro gyertyatartók.
4	Táskák	Kézzel készült vintage táskák.
5	Lemejátszók	Retro lemezjátszók és kiegészítők.
6	Bakelit Lemez Gyűjtemények	Klasszikus zenék eredeti bakelit lemezeiken.
7	Lámpák	Vintage asztali és állólámpák.
8	Falidíszek	Klasszikus faliképek és dísztárgyak.
9	Bógrék	Retro bögrék és konyhai eszközök.
10	Kamerák	Vintage kamerák és fotóeszközök.
11	Játék Konzolok	Klasszikus retro játék konzolok.
12	Játékok és Gyűjthető Darabok	Klasszikus játékok és különleges gyűjtői tárgyak.
13	Porcelán	Régi porcelán tárgyak.
14	Bőröndök	Retro bőröndök és utazótáska.
15	Evőeszközök	Antik és klasszikus evőeszköz szettök.
16	Ruhafogasok	Vintage stílusú tároló és fogas rendszerek.
17	Tükörök	Kovácsoltvas keretes tükrök.
18	Könyvtartók	Retro és antik könyvtartók.

5. ábra: Kategóriák tábla feltöltött formában

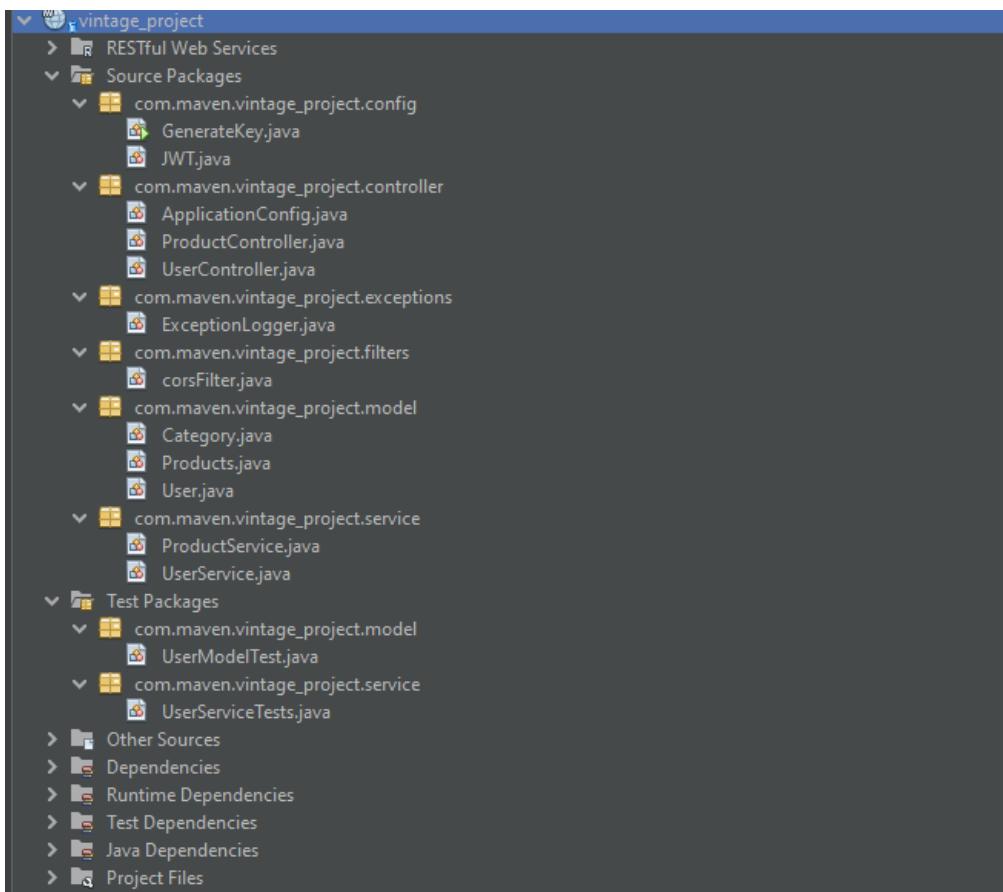
5. Backend

A rendszer backend oldala Java nyelven készült, Maven projektstruktúrát használva. A fejlesztés során célunk egy modulárisan felépített, könnyen karbantartható és biztonságos szerveroldali alkalmazás létrehozása volt, amely biztosítja a frontend számára az összes szükséges adatkezelési funkciót.

A backend alkalmazást **WildFly alkalmazásszerveren** futtatjuk, amely megbízható és jól integrálható Java EE környezetet biztosít. A WildFly támogatja a RESTful szolgáltatásokat, így ideális választás volt az API-alapú kommunikációhoz. A Maven projektmenedzsment segítségével hatékonyan kezeltük a függőségeket és a build folyamatokat.

A backend a következő főbb funkciókat valósítja meg:

- Felhasználói regisztráció, bejelentkezés és jogosultságkezelés
- Jelszóváltoztatás és validáció
- Termékek és kategóriák lekérdezése, kezelése
- Kosárműveletek, rendelés leadása
- Admin funkciók: statisztikák, felhasználók kezelése

6. ábra: Backend projekt felépítése (Maven struktúrában, NetBeans környezetben)

A fenti ábrán látható a vintage_project Java alapú backend szerkezete, amelyet **Maven projektként** hoztunk létre. A fájlszerkezet jól elkülöníti a különböző logikai rétegeket:

Config csomag:

- A projekt konfigurációs beállításait tartalmazza, például a JWT kezelését (JWT.java) és a kulcsgenerálást (GenerateKey.java).

Controller csomag:

- Itt találhatók a REST végpontokat kezelő osztályok: például a UserController.java és ProductController.java, amelyek felelősek a felhasználói és termékekkel kapcsolatos HTTP kérések kezeléséért.

Exceptions és filters csomag:

- A ExceptionLogger.java fájl segít a hibák naplózásában.
- A corsFilter.java felelős a CORS beállításokért, hogy a frontend hozzáférhessen a backendhez.

Model csomag:

- Az adatmodelleket tartalmazza: például User.java, Products.java és Category.java. Ezek határozzák meg, hogy az egyes entitások milyen adatokat tartalmaznak.

Service csomag:

- Az üzleti logikáért felelős osztályokat tartalmazza. A UserService.java és ProductService.java valósítják meg azokat a műveleteket, amelyekkel a controller osztályok dolgoznak.

Test Packages:

- A model és service rétegekhez tartozó egységesztek külön csomagban helyezkednek el (UserModelTest.java, UserServiceTests.java), ezzel támogatva a kód tesztelhetőségét és fenntarthatóságát.

Fájlkezelés és profilkép feltöltés

A rendszer támogatja a felhasználói profilképek feltöltését. Ehhez egy dedikált backend végpontot biztosítunk, amely lehetővé teszi képfájlok POST típusú elküldését a szerverre.

Feltöltés folyamata

A fájl feltöltéséhez a frontend vagy Postman segítségével egy **multipart/form-data** típusú POST kérést küldünk az alábbi URL-re:

POST /user/{id}/upload-profile-picture

```
@POST
@Path("/{id}/upload-profile-picture")
@Consumes(MediaType.MULTIPART_FORM_DATA)
@Produces(MediaType.APPLICATION_JSON)
public Response uploadProfilePicture(
    @PathParam("id") Integer userId,
    MultipartFormDataInput input) {

    JSONObject result = layer.uploadAndResizeProfilePicture(userId, input);
    return Response.status(result.getInt("status")).entity(result.toString()).build();
}
```

7. ábra: Fájl feltöltése Postman-ben multipart/form-data használatával

A kérésben a file kulcs alatt kell megadni a képfájlt. Sikeres feltöltés esetén a szerver a képet elmenti az uploads/ könyvtárba, majd az adott fájlnév alapján a kép URL-ről elérhetővé válik.

Kép elérési út: GET /user/uploads/{filename}

```
@GET  
@Path("/uploads/{fileName}")  
public Response getProfilePicture(@PathParam("fileName") String fileName) {  
    File file = layer.getProfilePicture(fileName);  
  
    if (file == null || !file.exists()) {  
        return Response.status(Response.Status.NOT_FOUND).entity("File not found").build();  
    }  
  
    String mimeType = null;  
    try {  
        mimeType = java.nio.file.Files.probeContentType(file.toPath());  
    } catch (Exception e) {  
        mimeType = "application/octet-stream"; // Fallback  
    }  
  
    return Response.ok(file, mimeType)  
        .header("Content-Disposition", "inline; filename=\"" + file.getName() + "\"")  
        .build();  
}
```

8. ábra: Feltöltött profilkép URL-en kereszti elérése böngészőből

Ezt az URL-t a frontend a profiloldalon jeleníti meg a felhasználóhoz kapcsolódóan.

Biztonsági megjegyzés:

A feltöltés csak bejelentkezett felhasználók számára engedélyezett. A végpont védve van token-alapú hitelesítéssel, így csak a megfelelő jogosultsággal rendelkező felhasználók töltnek fel képeket.

Tokenkezelés és jogosultság Angularban:

1. Jelszó megváltoztatása

PUT /user/changePassword

Lehetővé teszi a felhasználónak a jelszava módosítását. A kérésben meg kell adni az új jelszót, és a backend elvégzi a titkosítást, majd eltárolja az adatbázisban. A funkció token védett.

2. Felhasználói adatok módosítása

PUT /user/update/{modifierId}/update/{targetId}

Ez a végpont lehetővé teszi a felhasználói adatok frissítését (pl. név, email). A modifierId az, aki módosítja, a targetId pedig akinek az adatait módosítjuk – ez biztosítja az auditálhatóságot.

3. Felhasználó logikai törlése

PUT /user/deleteUser/{id}

A rendszer nem fizikailag törli a felhasználót, hanem egy isDeleted mezőt true-ra állít. Ez lehetővé teszi a visszaállítást, és biztosítja az adatmegőrzést.

4. Felhasználók listázása

GET /user/getAllUser

Admin jogosultság szükséges. Az összes regisztrált felhasználó visszaadását végezi (beleértve a törölteket is, ha nincsenek kiszűrve).

Emailküldés sablon alapján (Backend funkció)

A rendszer képes automatikus sablonalapú e-mailek küldésére, például a regisztráció vagy újra aktiválás után. Az e-mailküldés funkció REST végponton keresztül valósul meg.

Végpont: POST /user/send

A kérés törzsében egy JSON objektumot küldünk, amely tartalmazza:

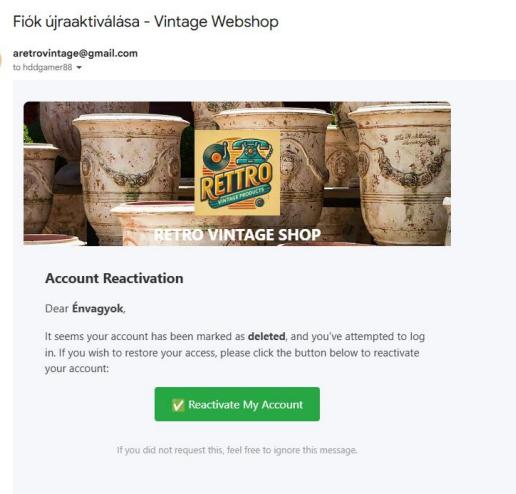
- a címzett e-mail címét (to),
- a tárgyat (subject),
- a használt sablon nevét (template),
- valamint opcionálisan egy placeholders objektumot, amely dinamikusan behelyettesíthető értékeket tartalmaz (pl. név, link).

Jogosultság:

Ez a végpont **token** védeott, csak hitelesített felhasználók hívhatják meg. A fejlécben token kulcs alatt kell átadni a JWT-t.

Backend működés:

A UserService osztály tartalmazza a logikát, amely sablon alapján generálja a HTML vagy szöveges e-mailt, majd elküldi azt a megadott SMTP szerveren keresztül.

9. ábra: Egy template verzió, jelen helyzetben az újra aktiváláshoz

Tokenkezelés és jogosultság Angularban

A Retro Vintage alkalmazás a bejelentkezést követően **JWT tokenet** kap a szervertől, amelyet a frontend az **Angular oldalon localStorage-ben tárol**. Ez a token szükséges az összes védett végponthoz történő hozzáféréshez, és ezen keresztül történik a felhasználó azonosítása és szerepkörének (pl. admin) kezelése.

Hol történik a tárolás?

A token mentése az AuthService vagy a LoginComponent megfelelő metódusában történik:

```
localStorage.setItem('token', response.token);
```

A rendszer betöltésekor az Angular ellenőrzi, hogy van-e token, és ha igen, lekérdezi a felhasználói adatokat az API-n keresztül. Ez alapján történik meg:

- a navigációs lehetőségek megjelenítése (pl. admin link csak adminnak),
- a jogosulatlan hozzáférés elutasítása.

Token ellenőrzés

A token használatával a frontend az API-kérések fejlécébe automatikusan beilleszti a token mezőt:

```
headers: new HttpHeaders().set('token', localStorage.getItem('token') || '')
```

Storage	Key	Value
▼ Local storage	activeTasks	[{"title": "ascvqe", "description": "acvwq"}]
http://localhost:4200	completedTodos	[{"name": "fasz"}]
► Session storage	darkMode	true
► Extension storage	id	7
IndexedDB	likedPosts	[{"id": 2, "author": "Gábor", "content": "Itt eg..."}]
Cookies	todos	[]
Private state tokens	token	eyJhbGciOiJIUzI1NiJ9.eyJpc3MiOiJ2aW5...

10. ábra: Tokenkezelés és jogosultság Angularban

6. Postman

Mi az a Postman?

A **Postman** egy fejlesztői eszköz, amit elsősorban API-k (alkalmazásprogramozási interfések) tesztelésére, dokumentálására és fejlesztésére használnak. Különösen népszerű backend-fejlesztők, tesztelők, DevOps szakemberek és szoftverfejlesztők körében.

Előnyei

- Felhasználóbarát felület:** Könnyen átlátható GUI, még azoknak is, akik nem szuper jártasak az API-k világában.
- Könnyű API-tesztelés:** Egyszerűen lehet GET, POST, PUT, DELETE stb. kéréseket küldeni, megnézni a válaszokat és hibakeresni.
- Környezeti változók kezelése:** Többféle környezetet (pl. teszt, staging, éles) lehet definiálni változókkal.
- Automatizálható tesztek:** JavaScript-ben írt teszt szkriptekkel ellenőrizhető, hogy az API válasza megfelelő-e.
- Csapatmunka támogatása:** Megoszthatók a kollekciók, dokumentációk és workspace-ek egy csapaton belül.
- Mock szerverek létrehozása:** Tesztelhető egy API akkor is, ha a backend még nem készült el.
- Dokumentáció generálás:** Automatikusan generálható és frissíthető API dokumentáció.

Hátrányai

- Erőforrásigényes lehet:** Főleg nagy kollekciók vagy gyenge gépeken lassulhat.
- Ingyenes verzió korlátai:** Néhány fejlettebb funkció (pl. együttműködés, analitika) csak a fizetős verzióban érhető el.
- Nagy tanulási görbe haladó szinten:** A basic funkciók egyszerűek, de a pre-request szkriptek, chaining és komplex környezetek időigényesebbek lehetnek.
- Offline használat korlátozott:** Egyes funkciók internetkapcsolatot igényelnek, főleg csapatmunkánál.

Mire használják az emberek?

- API-k tesztelése:** Kérések küldése REST, SOAP vagy GraphQL API-khoz.

- **Fejlesztés közbeni ellenőrzés:** Backend endpointok tesztelése frontend implementáció előtt.
- **Automatizált tesztek futtatása:** Validálás, hogy egy API mindenkorban kívánt formátumban válaszol.
- **API dokumentáció készítése és megosztása:** Könnyen olvasható és megosztható doksik a csapat számára.
- **Mock API szerverek futtatása:** Hasznos, ha a kliens fejlesztése párhuzamosan történik a backenddel.
- **Monitoring:** Bizonyos időközönként automatikus lekérdezések küldése API-khoz.

```

> Add Product - Vintage Project
> API Prototyping
< Request
  < User Requests
    > User revive
    < Products
      GET getAllProduct
      POST New Request
      > POST vintage_shop LOGIN
      GET vintage_shop getUserById
      GET vintage_shop registerUser
      > POST vintage_shop registerAdmin
      PUT vintage_shop changePasswo...
      GET vintage_shop getAllUser
      POST vintage_shop UploadProfilePic
      POST vintage_shop sendEmail
      GET vintage_shop getPicture
      > PUT vintage_shop updateUser
      POST vintage_shop forgot-password
      PUT vintage_shop deleteUser
    
```

11. ábra: A Postman-ben készült POST, GET, PUT kérések

A képen látható kérések tartalmazzák a weboldalunk regisztrációját, bejelentkezését, jelszó változtatás lehetőségét, a profil adatok megváltoztatásának lehetőségét, a regisztráció utáni e-mail küldést. Ezen felül pedig innen lehet lekérni a termékeket is, amik felkerültek az oldalon lévő Shop-ba.

1. API dokumentáció:

Az alábbi táblázat és leírás a **Retro Vintage** alkalmazásban használt REST API végpontokat mutatja be, amelyek a frontend és backend közti kommunikációt biztosítják.

Felhasználói műveletek			
/user/login	POST	Bejelentkezés email + jelszó alapján	Nyilvános
/user/registerUser	GET (!)	Felhasználó regisztráció (paraméterek testben)	Token
/user/registerAdmin	POST	Admin felhasználó létrehozása	Admin, Token
/user/changePassword	PUT	Jelszó megváltoztatása	Token
/user/getUserById	GET	Felhasználó lekérdezése ID alapján	Token
/user/update/{modifierId}/update/{targetId}	PUT	Felhasználó adatainak módosítása	Token
/user/getAllUser	GET	Összes felhasználó listázása	Token
/user/update/{modifierId}/update/{targetId}	PUT	Felhasználó (lászólági logikai) törlése.	Token
/user/reactivate-request	POST	E-mail küldése	Nyilvános

		újra aktiváláshoz.	
/user/reactivate-from-token?token=	PUT	Felhasználó újra aktiválása token alapján.	Nyilvános
/user/reactivate-user/{id}	PUT	Admin felhasználó által történő reaktiválás.	Admin Token
/user/reactivatable?email=	GET	Ellenőrzés, hogy újra aktiválható-e az adott email.	Nyilvános
/user/forgot-password	POST	Elfelejtett jelszó újra generálása (e-mail alapján).	Nyilvános
Termékek kezelése			
/product/getAllProducts	GET	Összes termék lekérdezése.	Nyilvános
/product/getProductById?id={id}	GET	Egy termék részletes lekérdezése ID alapján.	Nyilvános
Kommunikáció és képfeltöltés			
/user/send	POST	Sablon alapú e-mail küldése (pl. regisztráció után).	Token
/user/{id}/upload-profile-picture	POST	Profilkép feltöltése az adott felhasználóhoz.	Token
/user/uploads/{filename}	GET	Profilkép lekérdezése URL alapján.	Nyilvános

A Postman segítségével a weboldalunk API-végpontjait teszteltük, például a regisztráció, bejelentkezés, jelszómódosítás vagy profiladatok módosításának folyamatait. Az alábbi képen egy sikeres **POST típusú bejelentkezési kérés** látható:

The screenshot shows the Postman interface with a successful POST request to the endpoint `http://127.0.0.1:8080/vintage_project-1.0-SNAPSHOT/webresources/user/login`. The request body contains the following JSON payload:

```
1 {  
2     "result": {  
3         "firstName": "Admin",  
4         "lastName": "Teszt",  
5         "isDeleted": false,  
6         "jwt": "eyJhbGciOiJIUzI1NiJ9.  
eyJpc3MiOiI2aNE9YmIdlXNob3AiLCJzdWIiOiJjmVhdGUiLCJpZCI6NSwiaXNBZGlpbiI6dHJ1ZSwiY3J1YXRlZEF0IjoxNzQxNjkwMzc2MDAwLCAjPjYQ1OjE3NDQwMTkwNjEeImV4cCI6MTc9NDEwNTQ2MXAwA",  
7         "id": 5,  
8         "isAdmin": true,  
9         "email": "AdminTeszt@gmail.com",  
10        "username": "TesztAdmin"  
11    },  
12    "status": "success",  
13    "statusCode": 200  
14 }
```

The response status is **200 OK**, with a response time of 34 ms and a response size of 727 B. The response body is displayed in JSON format, showing the user's details and a JWT token.

12. ábra: Sikeres bejelentkezés válasza Postman-ben (admin felhasználó)

A válaszból látható, hogy a rendszer egy JSON objektumban adja vissza a bejelentkezett felhasználó adatait, valamint egy JWT tokent, amely a további hitelesített kérésekhez szükséges. Emellett a státusz is success, a státuszkód pedig 200, ami sikeres válaszra utal.

A Postman lehetővé tette, hogy a backend endpointokat még a frontend integráció előtt részletesen teszteljük, így meggyőződhettünk arról, hogy az API megfelelően működik, és időben tudtunk hibát keresni vagy módosítani, ha szükséges volt.

7. Frontend

El is érkeztünk a Frontendhez, ezt első körben normál Visual Studio Code-ban fejlesztettük le, bármiféle fajta keretrendszer használata nélkül. Majd ezt követően vittük át az Angular keretrendszerbe, és kezdtük el a korábbi kód mintájára alakítani a weboldalt.

Egy pár szó a VS Code-ról:

A **Visual Studio Code (VS Code)** egy ingyenes, könnyű, mégis erőteljes forráskód szerkesztő, amelyet a Microsoft fejlesztett.

➤ Mire jó?

- Különböző programozási nyelvekben való fejlesztésre (pl. JavaScript, Python, PHP, C++ stb.).
- Kódszerkesztésre, hibakeresésre és verziókezelésre.
- Bővítményekkel testre szabható fejlesztői környezet létrehozására.

➤ Előnyei:

- Ingyenes és platformfüggetlen (Windows, macOS, Linux).
- Rengeteg bővítmény érhető el hozzá.
- Beépített terminál és Git-integráció.
- Intelligens kódkiegészítés (IntelliSense).

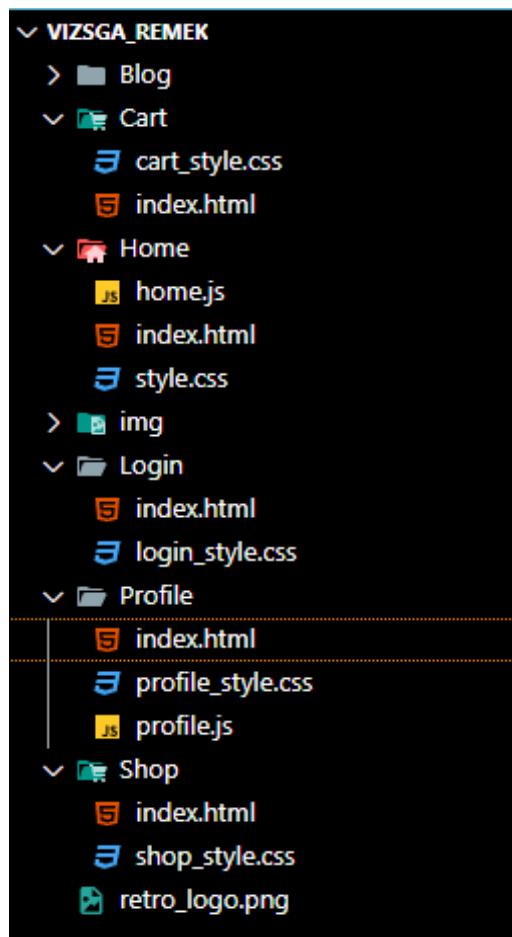
➤ Hátrányai:

- Nagy projektek esetén több memóriát fogyasztat.
- Néha lassabb lehet a sok bővítmény miatt.

Főként web- és szoftverfejlesztők használják, mert gyors, rugalmas és könnyen testre szabható.

Ezt követően, essen egy pár szó az Angular keretrendszerről is.

Elsődleges feladatnak tartottuk, hogy ne azonnal Angularban fejlesszünk mert amikor a projektet elkezdtük, még éppen csak láttunk egy keveset az Angular-ból, így jött az alternatíva, hogy kódoljunk normál VS Code-ban. Ennek az alap szerkezetét láthatjuk a következő ábrán:

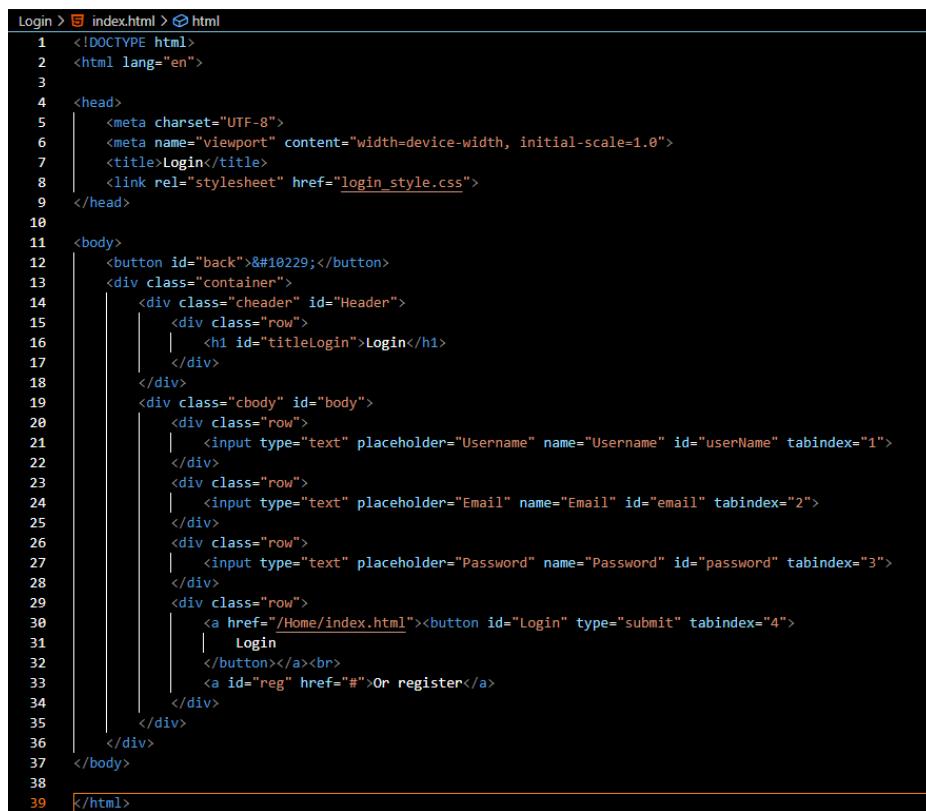

13. ábra: VS Code alapszerkezete

Ebben az alap szerkezetben/vázban létrehoztunk egy kezdetleges felületet, ahol mind az elrendezést, mind a színek párosítását meg tudtuk oldani. Első körben elkészültek a megadott oldalak mappái, majd azon belül mindegyik kapott egy index.html-t és egy css fájlt. Ezek ugye arra szükségesek, hogy meg tudjuk írni a kódot majd pedig képesek legyünk formázni, design-olni őket. Egy két mappa

kapott 1-1 javascript fájlt is. Ennek az oka az volt, hogy tartalmaz valamit az oldal, amihez elengedhetetlen volt egy minimális javascript kód megírása.

Ezt követően megkezdődött a tényleges kód írása.

The screenshot shows a code editor window with the title "Login > index.html > index.html". The code is a single-line representation of an HTML file. It includes a DOCTYPE declaration, a meta charset, a viewport, a title, and a link to a CSS file. The body contains a back button, a container div with a header (containing a login title), a body section with three rows for input fields (username, email, password), and a footer with a login button and a register link.

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html lang="en">
3
4  <head>
5      <meta charset="UTF-8">
6      <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
7      <title>Login</title>
8      <link rel="stylesheet" href="login_style.css">
9  </head>
10
11 <body>
12     <button id="back">⟲</button>
13     <div class="container">
14         <div class="header" id="Header">
15             <div class="row">
16                 |     <h1 id="titleLogin">Login</h1>
17             </div>
18         </div>
19         <div class="cbody" id="body">
20             <div class="row">
21                 |     <input type="text" placeholder="Username" name="Username" id="userName" tabindex="1">
22             </div>
23             <div class="row">
24                 |     <input type="text" placeholder="Email" name="Email" id="email" tabindex="2">
25             </div>
26             <div class="row">
27                 |     <input type="text" placeholder="Password" name="Password" id="password" tabindex="3">
28             </div>
29             <div class="row">
30                 |         <a href="/Home/index.html"><button id="Login" type="submit" tabindex="4">
31                 |             Login
32                 |         </button></a><br>
33                 |         <a id="reg" href="#">Or register</a>
34             </div>
35         </div>
36     </div>
37 </body>
38
39 </html>
```

14. ábra: A Login page kódolt formája index.html-ben

Itt pedig a kezdetlegesen, de elkészült oldalt láthatjuk.

15. ábra: Az elkészült Login page VS Code-ban

Mivel ez egy teljesen kezdetleges alapnak készült, ezért nem is fektetünk bele hatalmas nagy energiát. Ellenben mondjuk a Home page-el.

Első részben létrehoztunk egy navigációs sávot (nav-bar-t) ami minden egyik oldalon megegyezik.

16. ábra: Navigációs sáv

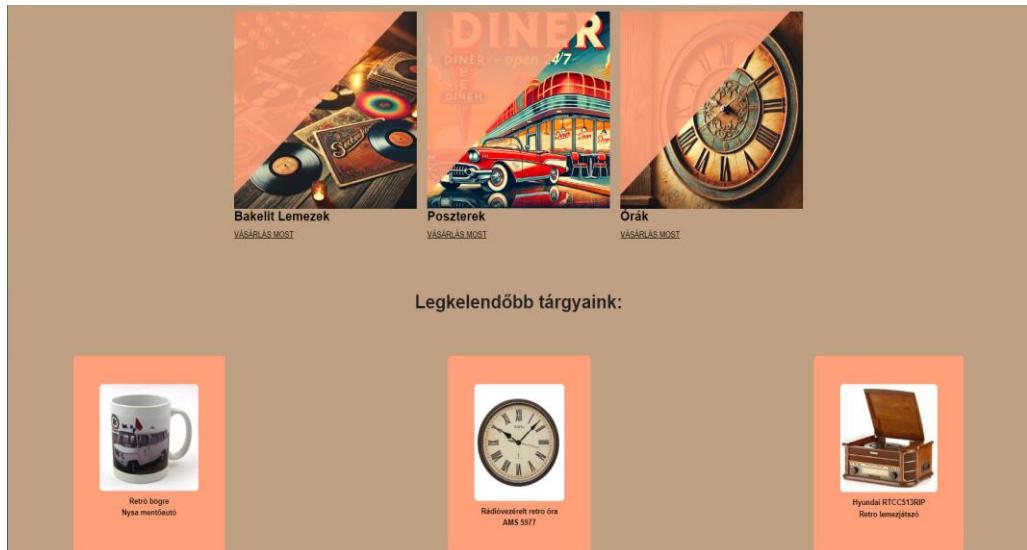
Ehhez a Bootsrap 5.0-ás verzióját használtuk fel először, majd pedig cseréltük ki a saját magunk által megadott nevek gombjaira.

```
<header>
  <!--Nav-bar-->
  <nav class="navbar navbar-expand-lg navbar-light bg-light">
    <div class="container mx-auto">
      <button class="navbar-toggler" type="button" data-bs-toggle="collapse" data-bs-target="#navbarNav"
        aria-controls="navbarNav" aria-expanded="false" aria-label="Toggle navigation">
        <span class="navbar-toggler-icon"></span>
      </button>
      <div class="collapse navbar-collapse" id="navbarNav">
        <ul class="navbar-nav mx-auto">
          <li class="nav-item">
            | <a class="nav-link active" aria-current="page" href="/Profile/index.html">Profile</a>
          </li>
          <li class="nav-item">
            | <a class="nav-link active" aria-current="page" href="/Shop/index.html">Shop</a>
          </li>
          <li class="nav-item">
            | <a class="nav-link" href="/Home/index.html">
              | 
            </a>
          </li>
          <li class="nav-item">
            | <a class="nav-link active" aria-current="page" href="/Cart/index.html">Cart</a>
          </li>
          <li class="nav-item">
            | <a class="nav-link active" aria-current="page" href="/Blog/index.html">Blog</a>
          </li>
          <input class="input" placeholder="Kereszen itt">
          <button class="search-btn">Keresés</button>
        </ul>
      </div>
    </div>
  </nav>
  <!--Nav-bar-->
</header>
```

17. ábra: A navigációs sáv kódja

Annak érdekében, hogy a nav-bar úgy nézzen ki és működjön egy ilyen kódot kellett létrehozni.

Ezt követte a body, ami a weboldal központját alkotja, ebben elhelyeztünk carouselt is, kiemeltünk egy pár termékcsaládot, amik a legkelendőbbek, ellenben mindenbe érhetők, és szöveggel oldottunk meg.

18. ábra: A Home Body kezdetleges kinézete

Az itt lévő Carouselekhez kellett a js fájl ugyanis a termékek a megadott idő-korlátban túl automatikusan váltják magukat. Ez mindenkor kártyán 5 másodperc, emellett pedig 5-5 termék váltja egymást.

```

1 // Figyelünk a karusszel elemek váltására
2 document.querySelectorAll('.carousel').forEach(function(carousel) {
3   |   carousel.addEventListener('slid.bs.carousel', function() {
4     |     let activeItem = carousel.querySelector('.carousel-item.active');
5     |     let description = activeItem.querySelector('.carousel-description');
6
7     // Lehetőség van a leírás módosítására vagy más változtatásokra
8     // Például színt változtatni
9     |     description.style.color = 'black';
0     |   });
1   });

```

19. ábra: A Carouselek automatikus váltása

Ezeken felül, minden oldal kapott egy Footert, ahol egy pár szóban a készítőkről és az információkról, kapcsolattartásról stb.

RÓLUNK

Magyarország legjobb Retro Vintage webpiaca

Készítők elérhetőségei:

- hermann.mate@simonyiszki.org
  - gal.martin.ferenc@simonyiszki.org
  - pancza.milan@simonyiszki.org

Feliratkozás a **HÍRLEVÉLRE**

Ird be az Email címed

Feliratkozás

INFORMÁCIÓK

SZOLGÁLTATÁSOK

- [Kapcsolatfelvétel](#)
  - [Adatvédelem és Biztonság](#)
  - [Rendelések és Visszafizetés](#)
  - [Általános Szerződési Feltételek](#)
  - [Profile](#)
  - [Kosár megtekintése](#)
  - [Blog](#)
  - [Segítség](#)

20. ábra: A Footer kialakítása, elrendezése

21. ábra: A Footer kódolása

8. Angular

A **Angular** egy népszerű, nyílt forráskódú JavaScript-alapú keretrendszer, amelyet a Google fejlesztett.

➤ Mire jó?

- Nagy és összetett webalkalmazások fejlesztésére.
- Egyoldalas alkalmazások (**SPA - Single Page Application**) készítésére.
- Dinamikus, reszponzív és moduláris weboldalak létrehozására.

➤ Előnyei:

- Strukturált és jól szervezett fejlesztési környezet.
- Kétirányú adatkapcsolat (**two-way data binding**), amely megkönnyíti az adatok kezelését.
- Beépített eszközök és funkcionálisok (pl. Dependency Injection, Routing).
- Nagy közösségi támogatás és hosszú távú Google-támogatás.

➤ Hátrányai:

- Meredek tanulási görbe a komplexitása miatt.
- Nagyobb teljesítményigényű, mint más könnyebb keretrendszerek (pl. React, Vue).

Az Angular főként nagyobb vállalati szintű projektekhez ideális, ahol a skálázhatóság és a robusztus szerkezet kiemelten fontos.

1. Angular projektstruktúra bemutatása

Az Angular projektünk logikus és áttekinthető mappastruktúrával épül fel, amely segíti a fejlesztést, tesztelést és karbantartást. A mappaelrendezés követi az Angular ajánlott struktúráját, néhány testreszabott elnevezéssel és gyakorlatias csoporthozosítással.

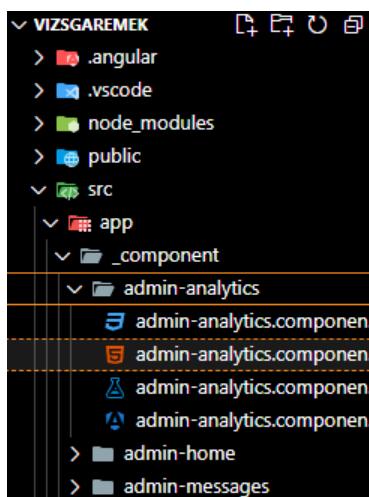
2. Főbb mappák:

src/app/

Ez a projekt fő munkaterülete, itt találhatók az alkalmazás komponensei, szolgáltatásai és útvonalai.

src/app/_component/

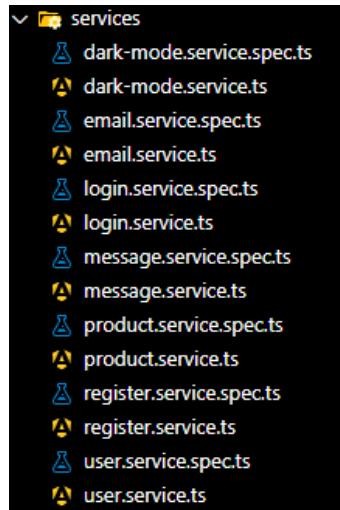
A komponensek strukturáltan, egy mappába rendezve helyezkednek el. minden komponens saját alkönyvtárat kapott, amely tartalmazza a .ts, .html és .css fájlokat. Ez a felépítés elősegíti a könnyebb olvashatóságot és karbantartást.

22. ábra: A mappaszerkezet és projektstruktúra

src/app/services/

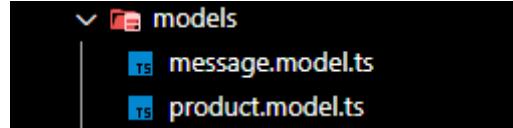
A különféle Angular szolgáltatások (service-ek) itt találhatók. Ezek biztosítják az adatok továbbítását a komponensek és a backend API között.

23. ábra: A services mappa tartalma

src/app/models/

Ebben a mappában tároljuk az adatmodelleket, például a User, Product, vagy Order interfészeket. Ezek definiálják, milyen típusú adatokkal dolgozik az alkalmazás.

24. ábra: Az adatmodellek

src/app/app-routing.module.ts

Az útvonalkezelésért felelős fájl, ahol beállítottuk az oldalhoz tartozó komponenseket és azok URL-címeit. Itt történik az Angular Router konfigurálása.

src/app/app.module.ts

Az Angular alkalmazás főmodulja, amelyben minden szükséges komponenst, szolgáltatást és modult regisztrálunk.

Ez a struktúra lehetővé teszi, hogy bármely fejlesztő gyorsan átlássa az alkalmazás logikáját, és könnyen bekapcsolódhasson a munkába.

3. Rövid bemutatása a főbb komponenseknek:

1. LoginComponent – Bejelentkezés kezelése

Ez a komponens felelős a felhasználók bejelentkeztetéséért. A felhasználó megadja az e-mail címét és jelszavát, majd a rendszer validálja az adatokat, és POST kérést küld a backend felé.

Főbb fájlok:

login.component.ts: kezeli az űrlap működését, validációt, és API-hívást.

login.component.html: a bejelentkezási űrlap HTML szerkezete.

login.component.css: az oldal megjelenésének formázása.

Működés:

Form validáció: kötelező mezők, jelszóhossz, e-mail formátum.

Hibaüzenet megjelenítés: pl. "Hibás felhasználónév vagy jelszó".

Sikeressé bejelentkezés esetén token mentése (pl. localStorage), majd átirányítás pl. a profile oldalra.

2. ProfileComponent – Felhasználói adatok kezelése

A ProfileComponent lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy megtekintse és módosítsa a regisztrációkor megadott adatait, valamint megváltoztassa a jelszavát.

Főbb fájlok:

profile.component.ts: adatok lekérése, mentése, validáció.

profile.component.html: form a név, email, cím stb. módosításához.

profile.component.css: stílus és reszponzív elrendezés.

Funkciók:

Adatok betöltése az aktuális felhasználóhoz (pl. GET /user/:id).

Jelszómódosító szekció, amely az előre meghatározott jelszókövetelményeket ellenőrzi.

Adatok mentése PUT kérésen keresztül.

Sikeressé mentés után értesítő üzenet (pl. "A módosítások elmentve").

3. AdminDashboardComponent – Admin funkciók és statisztikák

Az admin felület egy összetettebb komponens, amely külön jogosultsággal érhető el. Ez a komponens ad hozzáférést a weboldal üzemeltetéséhez szükséges funkciókhoz.

Főbb fájlok:

admin-dashboard.component.ts: API-hívások kezelése, logika.

admin-dashboard.component.html: statisztikák, táblázatok, gombok.

admin-dashboard.component.css: reszponzív, admin-panel stílus.

Fő funkciók:

Regisztrációk száma, statisztikák megjelenítése (pl. napi/heti/havi bontásban).

Felhasználók listázása, törlése vagy szerkesztése.

Termékek kezelése: új termék hozzáadása, meglévők törlése vagy módosítása.

Jogosultság ellenőrzés: csak admin felhasználó férhet hozzá (általában auth service + guard által védve).

4. Űrlapkezelés és validáció Angularban

LoginComponent – űrlap validáció

- Kötelező mezők: e-mail és jelszó
- E-mail mezőnél type="email" és mintaellenőrzés is használható
- Jelszónál minimális hosszúság (pl. 8 karakter)

Hibakezelés:

- Ha bármelyik mező hibás, a "Bejelentkezés" gomb le van tiltva
- Hiba esetén: „Hibás e-mail vagy jelszó”
- Sikeres bejelentkezéskor: átirányítás a profile oldalra

RegisterComponent – jelszókövetelmények validálása

- Jelszónak meg kell felelnie a dokumentumban is leírt szabályoknak:
  - Legalább 1 kisbetű
  - Legalább 1 nagybetű
  - Legalább 1 szám
  - Legalább 1 speciális karakter
  - Legalább 8 karakter hosszúság

Hibaüzenet:

- „A jelszónak legalább 8 karakter hosszúnak kell lennie, tartalmaznia kell kis- és nagybetűt, számot és speciális karaktert.”

ProfileComponent – adatfrissítés + jelszómódosítás

- A profiladatok módosítása űrlapon történik: név, cím, e-mail stb.
- Jelszómódosítás egy külön mezőpárral:

- régi jelszó
- új jelszó
- új jelszó megerősítése

Validáció:

- Az új jelszó és a megerősítés egyezését ellenőrzi a rendszer
- A rendszer nem engedi a mentést, ha nem megfelelő a formátum vagy nem egyeznek a jelszavak

Sikeres beküldés után:

- A submit() függvény POST vagy PUT kérést küld a backend felé
- A válasz alapján értesítjük a felhasználót:
  - „Sikeres módosítás”
  - vagy „Hiba történt a mentés során”

5. Állapotkezelés Angularban

Az alkalmazás nem használ különálló állapotkezelő könyvtárat (pl. NgRx, Akita), de **alapszintű állapotkezelést a komponensek és szolgáltatások szintjén** megvalósítottunk.

Bejelentkezett felhasználó kezelése

- A felhasználói adatok (pl. token, email, szerepkör) a bejelentkezés után elmentésre kerülnek a böngésző localStorage-ébe.
- Ez lehetővé teszi, hogy a felhasználó kilépés nélkül oldalváltások során is bejelentkezve maradjon.

Navigáció jogosultság alapján

- Egyes oldalak (pl. admin) csak akkor érhetők el, ha a token alapján azonosítjuk a felhasználót.

6. Reszponzivitás és felhasználói élmény (UX)

A webalkalmazás kialakításánál kiemelten fontos szempont volt, hogy az oldal minden eszközön – legyen az **asztali számítógép, tablet vagy mobiltelefon** – átlátható és könnyen

kezelhető maradjon.

Alkalmazott technikák:

- Az oldal elrendezéséhez **Flexbox** és **CSS Grid** technikákat használtunk.
- A kezdeti fázisban **Bootstrap 5** keretrendszerre építettünk, majd azt fokozatosan leváltottuk saját stílusokra.
- A komponenseket úgy alakítottuk ki, hogy **automatikusan alkalmazkodjanak a képernyő méretéhez** (pl. oszlopok egymás alá kerülnek mobilon).

Tesztelési módszerek:

- A reszponzív működést **Chrome Developer Tools** segítségével teszteltük, különféle képernyőméretek és eszközprofilok használatával (pl. iPhone X, iPad).
- Ezen kívül használtuk a **Mobil Szimulátor – Reszponzív tesztelés** nevű Chrome-bővítményt ([link](#)), amely lehetővé tette, hogy az oldalt több különböző mobilnézetben is valósághűen ellenőrizzük.

UX szempontok:

- A navigációs sáv minden nézeten elérhető, mobilon lenyíló menüvé alakul.
- A legfontosabb funkciók (pl. Bejelentkezés, Kosár, Profil) kiemelt helyen jelennek meg.
- A betűméret, kontraszt és vizuális hierarchia úgy lett kialakítva, hogy az oldal olvasható és értelmezhető legyen akár kis kijelzőn is.

A fentiek biztosítják, hogy az oldal **ergonomikus, átlátható és könnyen használható legyen minden eszközön**, ami ma már alapkötetelmény minden modern webalkalmazásnál.

7. Admin felület – működés és funkciók

Az adminisztrációs felületet kizárolag admin jogosultságú felhasználók érhetik el. Célja, hogy az oldal üzemeltetője teljes kontrollt gyakorolhasson a felhasználók, termékek és statisztikák felett.

Elérhetőség és jogosultság

- Az admin oldalhoz való hozzáférést AuthGuard vagy komponens szintű jogosultság-ellenőrzés védi.
- A bejelentkezés után a felhasználó szerepkörét (pl. admin) az Angular a token vagy az API-válasz alapján ellenőrzi.
- Jogosulatlan elérés esetén a felhasználó visszairányításra kerül az alap oldalra.

Fő funkciók

Statisztikák megjelenítése

- Az oldal betöltése után a rendszer lekéri az aktuális felhasználói adatokat (pl. regisztrációk száma, aktív felhasználók, rendelések).
- Ezek grafikon vagy egyszerű számláló formájában jelennek meg.
- A megjelenített statisztikák segítik az admin döntéshozatalát és az oldal forgalmának követését.

Felhasználók kezelése

- Az admin megtekintheti az összes regisztrált felhasználót.
- Lehetőség van:
  - Felhasználó törlésére
  - Felhasználói adatok módosítására
  - Szerepkörök (admin/felhasználó) kezelésére

Termékek kezelése

- A meglévő termékeket szerkesztheti vagy törölheti.
- Új termékeket tölthet fel:

- Név, leírás, ár, kategória, kép
- Feltöltés után a termékek azonnal megjelennek a webshop felületén.

Technikai háttér

- minden admin funkció egy-egy dedikált komponensben valósul meg: pl. AdminDashboardComponent, UserListComponent, ProductEditorComponent.
- Az API-kommunikációt service-ek végzik, pl. admin.service.ts.
- A formokat Angular validációval védtük (kötelező mezők, karakterkorlátok).

Egyeséges stíluskezelés Angularban

A projekt fejlesztése során törekedtünk arra, hogy az alkalmazás **vizuálisan egységes és konzisztens megjelenésű** legyen. Ennek érdekében központi stílusfájlokat használtunk, ahol globálisan érvényes stílusokat definiáltunk.

Emellett minden Angular komponenshez saját .css vagy .scss fájl tartozik, amelyben a komponensspecifikus megjelenés került definiálásra. Ez a megközelítés biztosítja, hogy a stílusok **lokálisan érvényesüljenek**, így nem okoznak konfliktust más komponensekkel.

A reszponzív viselkedést segítette a **Bootstrap 5** kezdeti alkalmazása, amelyet később fokozatosan leváltottunk egyedi, testreszabott stílusokra.

Az Angular segítségével egy jól strukturált, karbantartható és skálázható frontend architektúrát alakítottunk ki. A komponensalapú megközelítés, a szolgáltatásokon keresztül történő adatkommunikáció, valamint a környezeti beállításokkal való dolgozás mind hozzájárult ahhoz, hogy **egy modern, felhasználóbarát, dinamikus egyoldalas webalkalmazást (SPA)** hozzunk létre.

Az alkalmazás fejlesztése során elsajátítottuk az Angular alapvető működését, felépítését, és gyakorlatot szereztünk a reszponzív UI tervezés, állapotkezelés, jogosultságkezelés és API-integráció terén is. A projekt során az Angular nemcsak egy technikai eszköz volt, hanem egy szemléletmód, amely a jövőbeli komplexebb alkalmazások alapjául is szolgálhat.

9. ChatGPT/Mesterséges Intelligencia

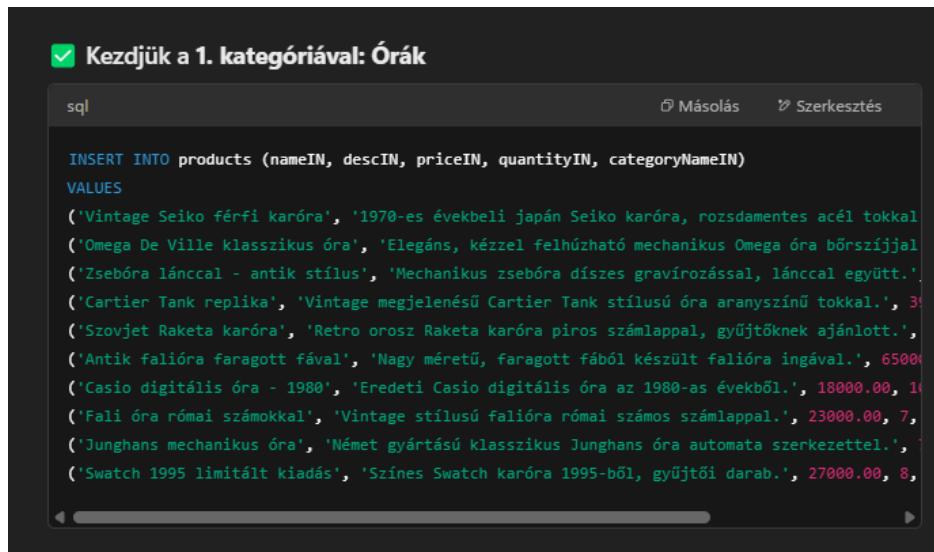
A mesterséges intelligencia használata, előnyei, hátrányai:

- Használata:
  - **Írás:** ESSZÉK, e-mailek, novellák, versek, hivatalos dokumentumok írá-sára vagy szerkesztésére.
  - **Programozás:** Kódírás, hibakeresés, algoritmusok megértése.
  - **Tanulás:** Fogalmak elmagyarázása, vizsgafelkészülés, jegyzetelés.
  - **Kreatív ötletelés:** Karakternevek, sztorik, kampányötletek, játékötletek.
  - **Nyelvi segítség:** Fordítás, nyelvtani magyarázat, szókincsfejlesztés.
  - **Mindennapi kérdések:** Tippek életmódhoz, utazáshoz, receptek, aján-dékötletek.
  - **Szórakozás:** Viccek, találós kérdések, játékötletek, akár szerepjáték is.
- Előnyei:
  - **Gyors és rendelkezésre állók:** Napi 24 órában elérhető vagyok, nincs alvás vagy ebédszünet.
  - **Sokféle témában tudok segíteni:** Legyen szó írástechnikáról, kódolásról, receptötletekről vagy akár érvelésről egy esszéhez – sok mindenhez értek.
  - **Nyelvtudás:** Több nyelven is kommunikálok, köztük magyarul is elég jól.
  - **Nem ítélezem:** Bármit kérdezhetsz, nem foglak elítélni vagy kine-vetni.
  - **Kreatív vagyok:** Tudok verset írni, mesét kitalálni, vicceket mondani, vagy akár neveket adni karaktereidnek.
  - **Rugalmas stílusban írok:** Lehetek formális, laza, humoros, érzelmes – ahogy szeretnéd.
- Hátrányai:
  - **Nem vagyok ember:** Hiányzik az emberi tapasztalat, empátia mély-sége, vagy az igazi "megérzés".

- **Nem tévedhetetlen:** Néha pontatlan vagy elavult információt adhatok főleg, ha friss hírekről van szó.
- **Nem vagyok tudatában semminek:** Nem emlékszem rád automatikusan, hacsak te nem engedélyezed a memóriát a beállításokban.
- **Nem tudok hozzáférni mindenhez:** Nem látok rá privát adatbázisokra, zárt weboldalakra, vagy titkos információkra.
- **Néha túl „okoskodó” vagy „általános”:** Egyes válaszaim túl általánosak lehetnek, ha nem kapok elég konkrét kontextust.

A mesterséges intelligenciát, avagy a konkrétan a ChatGPT-t főként a problémáink megoldásához, avagy az újabb ismeretek gyűjtéséhez használtuk. Ezen felül segítségünkre volt az adatbázisunk feltöltésében is, ahol termékeket generált számunkra, majd a későbbiekben a termékekhez képeket is generáltunk vele.

Mint ahogyan a képen is látható, a mi általunk megadott prompt-ok alapján generált számunkra megfelelő termékeket:

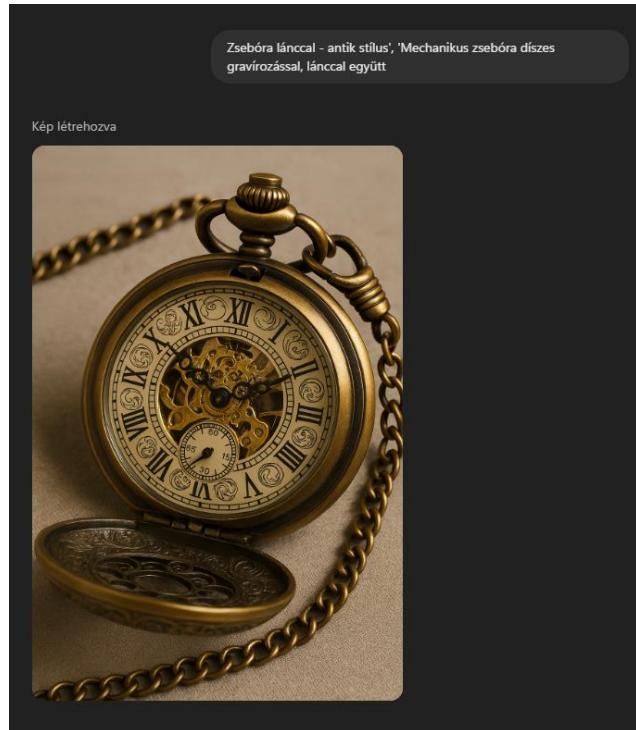

The screenshot shows a code editor window with the following content:

```
sql
✓ Kezdjük a 1. kategóriával: Órák
Másolás Szerkesztés
INSERT INTO products (nameIN, descIN, priceIN, quantityIN, categoryNameIN)
VALUES
('Vintage Seiko férfi karóra', '1970-es évekbeli japán Seiko karóra, rozsdamentes acél tokkal',
('Omega De Ville klasszikus óra', 'Elegáns, kézzel felhúzható mechanikus Omega óra bőrszíjjal',
('Zsebóra lánccal - antik stilus', 'Mechanikus zsebóra díszes gravírozással, lánccal együtt.',
('Cartier Tank replika', 'Vintage megjelenésű Cartier Tank stílusú óra aranyszínű tokkal.', 3999),
('Szovjet Raketa karóra', 'Retro orosz Raketa karóra piros számlappal, gyűjtőknek ajánlott.', 1999),
('Antik faliora faragott fával', 'Nagy méretű, faragott fából készült faliora ingával.', 6500),
('Casio digitális óra - 1980', 'Eredeti Casio digitális óra az 1980-as évekből.', 18000.00, 10),
('Fali óra római számokkal', 'Vintage stílusú faliora római számos számlappal.', 23000.00, 7),
('Junghans mechanikus óra', 'Német gyártású klasszikus Junghans óra automata szerkezettel.', 25000.00, 5),
('Swatch 1995 limitált kiadás', 'Színes Swatch karóra 1995-ből, gyűjtői darab.', 27000.00, 8),
```

25. ábra: Kérésünkre kért termékek generálása

Majd miután minden terméket legenerált, kértük, hogy készítsen hozzájuk képeket is annak érdekében, hogy a termékeknek legyen látszata is, ne pedig csak egy rövid leírást kapjanak a „vevők”.

26. ábra: *A megadott termékekhez generált képek*

Ezeken felül pedig a használt programok előnyeit, hátrányait és azt, hogy mire használják őket az emberek, azt is megírtuk vele. Annak érdekében, hogy minél pontosabb információt kapjunk.

10. JIRA

Jira alkalmazás bemutatása

A projekt során feladataink tervezéséhez, szervezéséhez és nyomon követéséhez a Jira alkalmazást használtuk. A Jira egy népszerű feladat- és projektmenedzsment eszköz, amelyet elsősorban agilis szoftverfejlesztési csapatok számára fejlesztettek ki.

Mire jó a Jira?

- Feladatok kezelése: létrehozhatók különböző típusú feladatok (pl. task, bug, story), amelyekhez felelős, határidő és státusz is társítható.
- Sprint és Kanban táblák: a Jira támogatja az agilis módszertanokat (Scrum, Kanban), lehetővé téve a fejlesztési ciklusok (sprint) megtervezését és lebonyolítását.
- Időkövetés: minden feladathoz rögzíthető az elvégzéshez becsült és a ténylegesen eltöltött idő.
- Csapatmunka támogatása: a fejlesztők egyszerre több feladaton dolgozhatnak, és a státuszok segítségével mindenki láthatja, hogy mi van kész, mi folyamatban, és mi vár még rájuk.
- Verziókezelés integráció: Jira könnyedén integrálható GitHub-bal vagy más verziókötő rendszerekkel, így commit-ok is összekapcsolhatók feladatokkal.

Előnyei

- Átláthatóság: vizuálisan követhető, hogy a projekt hol tart, ki min dolgozik, mi a státusa egy-egy részfeladatnak.
- Testreszabhatóság: a Jira rendkívül rugalmas, egyéni workflow-k, státuszok és mezők is kialakíthatók.
- Központosított információ: minden feladat, csatolmány, megjegyzés egy helyen elérhető.
- Riportolás és statisztika: lehetőség van különféle riportok készítésére, pl. időráfordítás, sprint haladás, burndown chart stb.

Hátrányai

- Tanulási görbe: az első használók számára a Jira felülete és beállításai bonyolultnak tűnhetnek.
- Konfigurációs túlerheltség: sok lehetőség miatt könnyű túlbonyolítani a beállításokat, ha nincs előre meghozzájárult workflow.
- Erőforrásigényes: bongészőből futva néha lassabb lehet nagyobb csapatoknál vagy sok feladattal rendelkező projekteknél.
- Fizetős funkciók: a haladó funkciók (pl. testreszabott riportok, automatizmusok) csak fizetős csomagban érhetők el.

A mi esetünkben, a JIRA alkalmazást főként a taskok létrehozására, kezelésére, és a belefektetett időt log–olására használtuk azért, hogy látható legyen ki, hogyan és mennyit is dolgozott a projekten belül. Ellenben a JIRA–nak van egy olyan hibája, hogy a beépített számláló csak és kizárálag másfél hónapot képes visszamenőleg megtartani. Ezért igénybe kellett vennünk az ingyenes verziót helyett a pro verziót azért, hogy láthassuk a tényleges munkákat.

Users / Issues	Add column	Σ	Q4 2024	Q1 2025	Q2 2025
> GF Gál Martin Ferenc	134:26		15:00	56:09	63:17
> HM Hermann Máté	37:42		00:00	16:48	20:54
> MP Mlán Pancza	55:56		00:00	40:48	15:08
Total	228:04		15:00	113:45	99:19

27. ábra: Egy nagyjából összesített számláló.

És ahogyan korábban is említettük, a taskokat is ezen belül tároltuk el.

The screenshot shows a JIRA backlog board with three columns:

- ELINTÉZENDŐ [1]**: Contains one item: "Angular Bug issue's" with task WEB-41 assigned to user GF.
- FOLYAMATBAN [3]**: Contains three items:
  - "Tárolt eljárások" with task WEB-2 assigned to user HM.
  - "Angular" with task WEB-6 assigned to user GF.
  - "Dokumentáció készítés" with task WEB-13 assigned to user MP.
- KÉSZ [5]**: Contains five items:
  - "ForgotPassword backend kérés" with task WEB-19 assigned to user HM.
  - "Termékek+adatok gyűjtése az adatbázishoz" with task WEB-12 assigned to user MP.
  - "Angular | blog part" with task WEB-42 assigned to user MP.
  - "Tárolt eljárások Java-ban" with task WEB-8 assigned to user HM.
  - "Adatbázis feltöltése adatokkal" with task WEB-5 assigned to user MP.

At the bottom of the board, there are buttons for "+ Létrehozás" (Create) and a search bar "Elkészült ügyek megtekint..." (View completed issues).

28. ábra: A folyamatban lévő és elkészült taskok

11. Záró gondolatok

A Retro Vintage webalkalmazás elkészítése során nemcsak egy működőképes, vizuálisan esztétikus és technikailag megalapozott webshopot hoztunk létre, hanem valós projektmunkán keresztül mélyítettük el tudásunkat a szoftverfejlesztés különböző területein.

A fejlesztés során komplexebb technológiákat is megismertünk és alkalmaztunk, mint például:

- **MySQL** adatbázis tervezés és SQL-alapú logika (tárolt eljárások)
- **Java + Maven** alapú backend fejlesztés WildFly szerveren
- **Angular keretrendszer** használata a modern frontend fejlesztéshez
- **REST API-k kommunikációjának tesztelése Postman segítségével**
- **Mesterséges intelligencia** gyakorlati alkalmazása adatgenerálásra és képkészítésre

A munka során megtapasztaltuk az önálló és csapatban történő fejlesztés kihívásait is: a tervezéstől a hibakeresésen át az éles működésig. A problémamegoldó képességünk és technikai tudásunk egyaránt sokat fejlődött, különösen az adatok kezelése, a jogosultságkezelés és a komponensalapú gondolkodás területén.

Ez a projekt nemcsak a szakmai vizsga teljesítéséhez járult hozzá, hanem erős alapot adott jövőbeli fejlesztési munkákhoz is.

12. Források

A projekt fejlesztése során több forrásból származó technológiai, biztonsági és jogi előírást, dokumentációt és ajánlást vettünk figyelembe. Az alábbi lista tartalmazza azokat a legfontosabb forrásokat, amelyek a rendszer működését, biztonságát és jogosítását alapozzák meg vagy segítik elő.

Adatbiztonság és jelszókezelés

- OWASP Password Storage Cheat Sheet:
https://cheatsheetseries.owasp.org/cheatsheets/Password_Storage_Cheat_Sheet.html
- OWASP Authentication Cheat Sheet:
https://cheatsheetseries.owasp.org/cheatsheets/Authentication_Cheat_Sheet.html
- Jelszókövetelmények (kisbetű, nagybetű, szám, speciális karakter) kialakítása OWASP ajánlás alapján történt.

Adatvédelem (GDPR)

- Az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete (GDPR):
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>
- Adatkezelési logika során figyelembe vettük a minimális adatgyűjtés és a célhoz kötöttség elvét.

REST API fejlesztés és tesztelés

- REST API konvenciók és ajánlások:
<https://restfulapi.net>
- Postman dokumentáció és API tesztelés:
<https://learning.postman.com/docs/getting-started/introduction/>

Technológiák hivatalos dokumentációja

- Java 17 (LTS):
<https://docs.oracle.com/en/java/javase/17>
- Maven:
<https://maven.apache.org/guides/index.html>
- WildFly:

<https://docs.wildfly.org>

- Angular:
<https://angular.io/docs>
- Node.js:
<https://nodejs.org/en/docs>
- MySQL:
<https://dev.mysql.com/doc/>
- phpMyAdmin:
<https://docs.phpmyadmin.net>
- Bootstrap (v5):
<https://getbootstrap.com/docs/5.0/getting-started/introduction/>